

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

Welkom bij de werkplaats Netcongestie

Update Netcongestie

12 maart 2026

Programma

09.15 Welkom & Programma

Margriet de Groot, Provincie Utrecht

09.25 Update Netcongestie in de Provincie Utrecht

Huib van Essen, Gedeputeerde Provincie Utrecht en voorzitter Energy Board Utrecht
Anne Marieke Tuin, programma manager maatregelen netcongestie Stedin

10.10 Updates en werksessies

10.15 Pauze

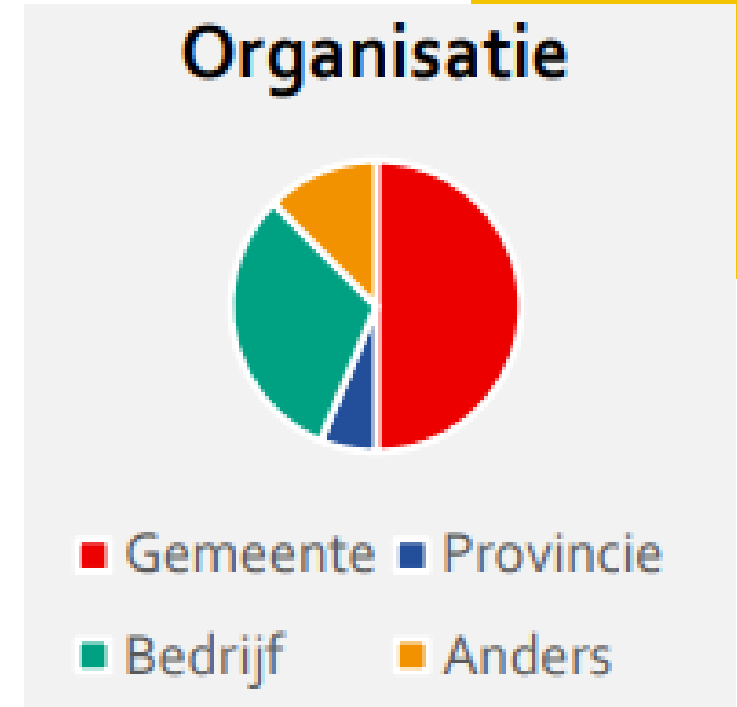
10.25 Werksessies

- Gebiedsgerichte aanpak in Arnhem: Richard Kaper, Gemeente Arnhem
- Locatiekeuze binnen 1 maand, Anne Marieke Tuin, Stedin
- CoP Energy Hubs, Roy Roessink, Provincie Utrecht
- Open space: de werkplaats...

11.30 Afsluiting & Lunch

De netcongestie werkplaats

- Op de hoogte blijven is de belangrijkste reden voor deelname
- Bij ruim 80% sluit de werkplaats meestal of altijd aan op hun behoefte
- Dit wordt het meest gewaardeerd: kennis en expertise, sfeer, ontmoeting tussen werkvelden en in gesprek gaan
- Dit kan beter:
 - Meer concreet en verdiepend werken
 - Aandacht voor inspiratie: (bedrijven met) oplossingen en handelingsperspectief
 - Goede gesprekken voeren: voldoende ruimte voor vragen, niet te veel zenden en goede gespreksbegeleiders

Programma

09.15 Welkom & Programma

Margriet de Groot, Provincie Utrecht

09.25 Update Netcongestie in de Provincie Utrecht

Huib van Essen, Gedeputeerde Provincie Utrecht en voorzitter Energy Board Utrecht

Anne Marieke Tuin, programma manager maatregelen netcongestie Stedin

10.10 Updates en werksessies

10.15 Pauze

10.25 Werksessies

- Gebiedsgerichte aanpak in Arnhem: Richard Kaper, Gemeente Arnhem
- Locatiekeuze binnen 1 maand, Anne Marieke Tuin, Stedin
- CoP Energy Hubs, Roy Roessink, Provincie Utrecht
- Open space: de werkplaats aan zet

11.30 Afsluiting & Lunch

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

Huib van Essen
Gedeputeerde
Provincie Utrecht

Crisisaanpak Netcongestie

- Berichtgeving TenneT 12 februari 2026; dreigende aansluitstop FGU.
- TenneT ziet 4 draaiknoppen/interventies:
 1. Versnellen Utrecht Noord
 2. Intensivering maatregelen
 3. Flex bij kleinverbruik
 4. Risicobereidheid
- Crisisaanpak FGU ingericht o.l.v. KGG
 - Landelijk
 - Provinciaal (FGU)
- Voorbereiden op aansluitstop

BO FGU

CRISISTEAM

**Regionale
energy boards**

**Regio-overstijgende
sporen**

**Provinciale
actieplannen**

1 2 3 4 5 6 7

F G U

Werkgroepen:

Taskforce per provincie:

1. Versnelling netuitbreidingen (Masja Stefanski, KGG)
2. Onafhankelijke validatie modelberekeningen (Jaric Wiegman, KGG)
3. Risicobereidheid (Micha Rots, KGG)
4. Randvoorwaarden aansluitstop (Anne-Marieke Tuin, Stedin)
5. Netbewust bouwen en renoveren (Hester Dijkstra, VRO)
6. Flexibiliteit bij kleinverbruikers (Marc Streefkerk, KGG)
7. Nationale communicatie (Esther Luijk, KGG)

1. Versnellen netuitbreidingen
2. Intensiveren contracteren flexibiliteit
3. Aanvullende regio-specifieke maatregelen
4. Regionale communicatie

Actielijn 1: Provinciale actieplannen F, G en U

Doel

Per provincie wordt een taskforce ingericht (waar nog niet aanwezig) om de bestaande actieplannen te intensiveren en te versnellen. De inzet richt zich op vier onderdelen:

1. Versnellen netuitbreidingen

- Versnellen van vergunningverlening, ruimtelijke procedures en besluitvorming rond stations en kabeltracés, in afstemming met de bovenregionale werkgroep.
- Prioriteren van projecten op basis van netimpact en urgentie.

2. Intensiveren contracteren flexibiliteit

- Ondersteunen van netbeheerders bij het realiseren van flexibiliteitscontracten (o.a. GV-flex, congestieverzachters, regelbare opwek, flexenders, grootschalige opslag)
- Signaleren van knelpunten bij contracteren en opschalen naar het regio-overstijgende crisisteam.

3. Aanvullende regio-specifieke maatregelen

- Uitwerken en realiseren van gebiedsgerichte oplossingen voor concrete knelpunten en specifieke casussen (bijv. casus regelbare opwek Almere).

4. Regionale communicatie

- Eenduidige communicatie richting gemeenten, bedrijven en ontwikkelaars over de situatie, maatregelen en handelingsperspectief.
- Afstemming met landelijke communicatie om consistentie te borgen.

Voor alle sporen geldt dat er structurele wisselwerking plaatsvindt tussen provinciale taskforces en landelijke/bovenregionale sporen: regionale knelpunten worden snel opgeschaald, en landelijke expertise wordt gericht ingezet in de regio's. Daarnaast vindt actieve kennisuitwisseling plaats tussen provincies.

Voorbereiden aansluitstop

- Uitwerken impact aansluitstop en handelingsperspectief per doelgroep
- Communicatiestrategie/-plan per doelgroep
- Informatiesessies per doelgroep
- Voorsorteren op de situatie dat wel capaciteit beschikbaar komt:
 - Werkwijze vervroegd aanvragen woningbouw
 - Regionale vertaling collectieve aanvraag woningbouw via aanvraag prioritering

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

Anne-Marieke Tuin
Programmamanager
Netcongestiemaatregelen
Stedin

Werkplaats netcongestie

12 maart 2026

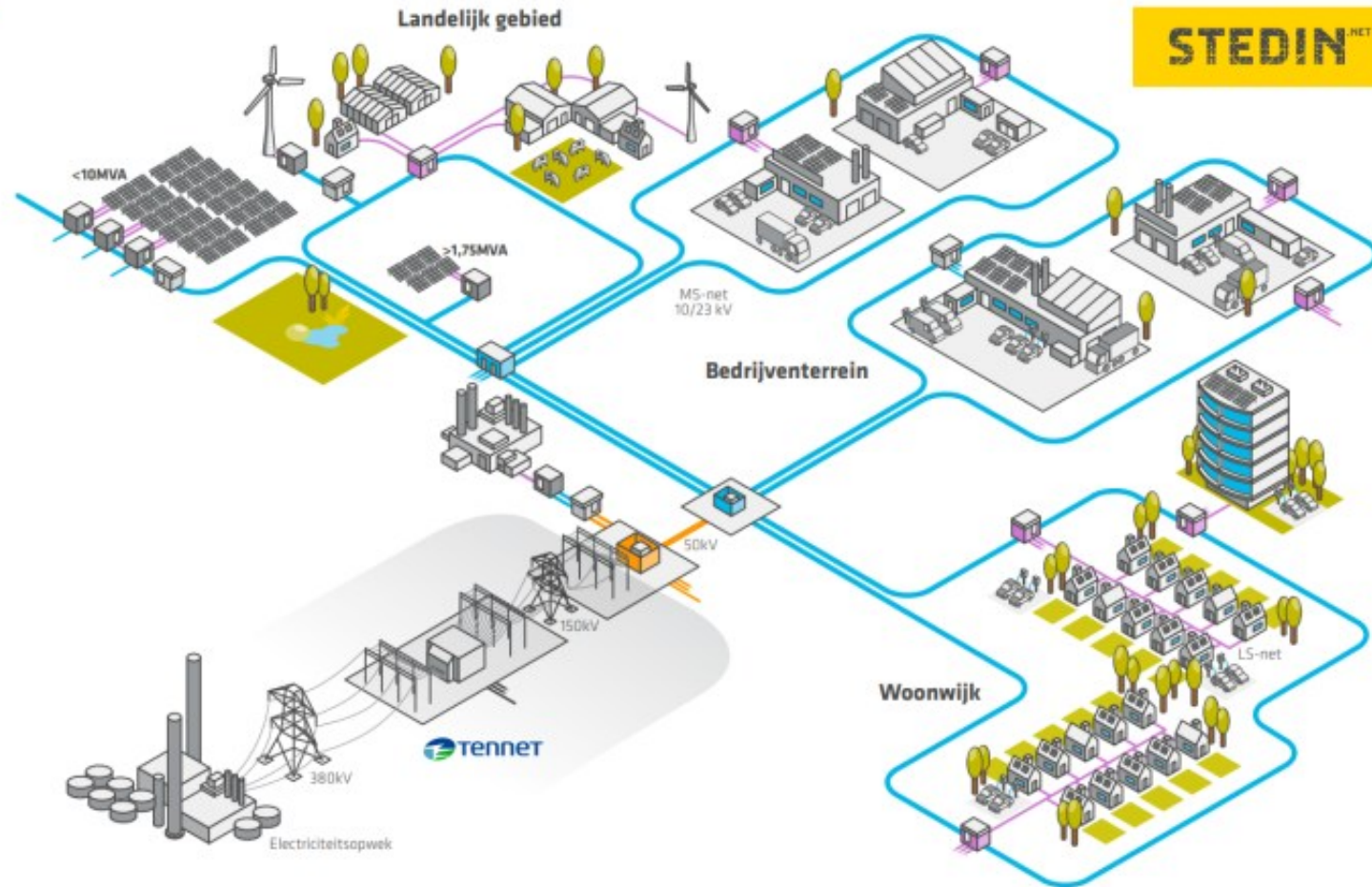
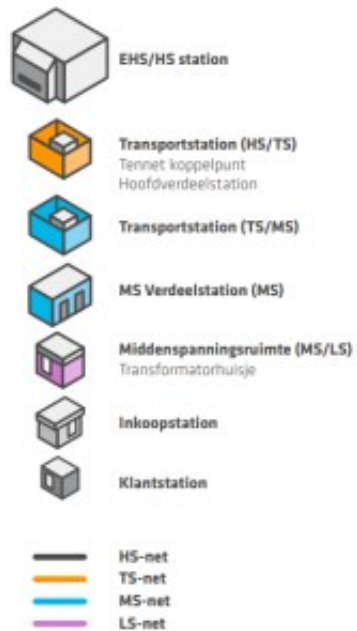
Anne-Marieke Tuin

Programmamanager congestiemaatregelen

LANDELIJK EN REGIONAAL ELEKTRICITEITSNET

SCHEMATISCHE WEERGAVE NETWERK STEDIN

STEDIN.NET

VOOR DE NIEUWE
ENERGIEGENERATIE

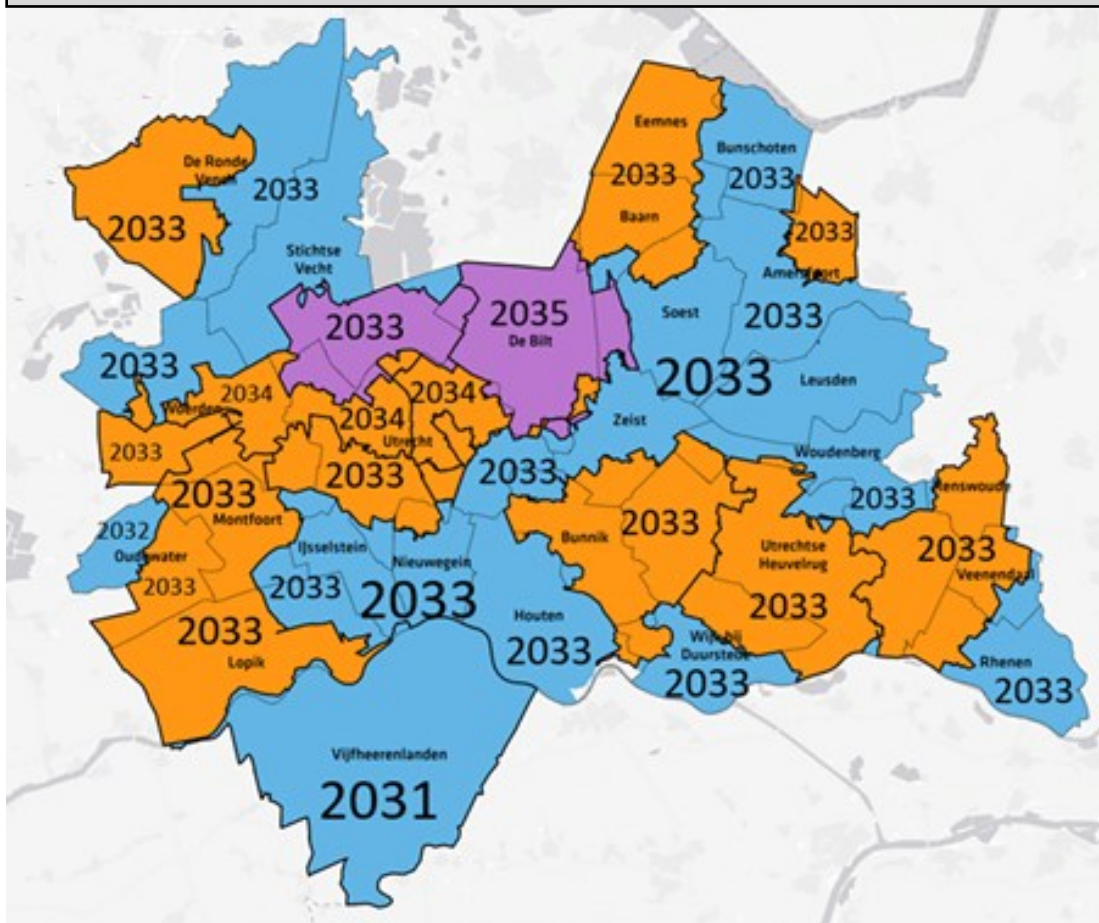
CONGESTIEKAART UTRECHT

1 knelpunt

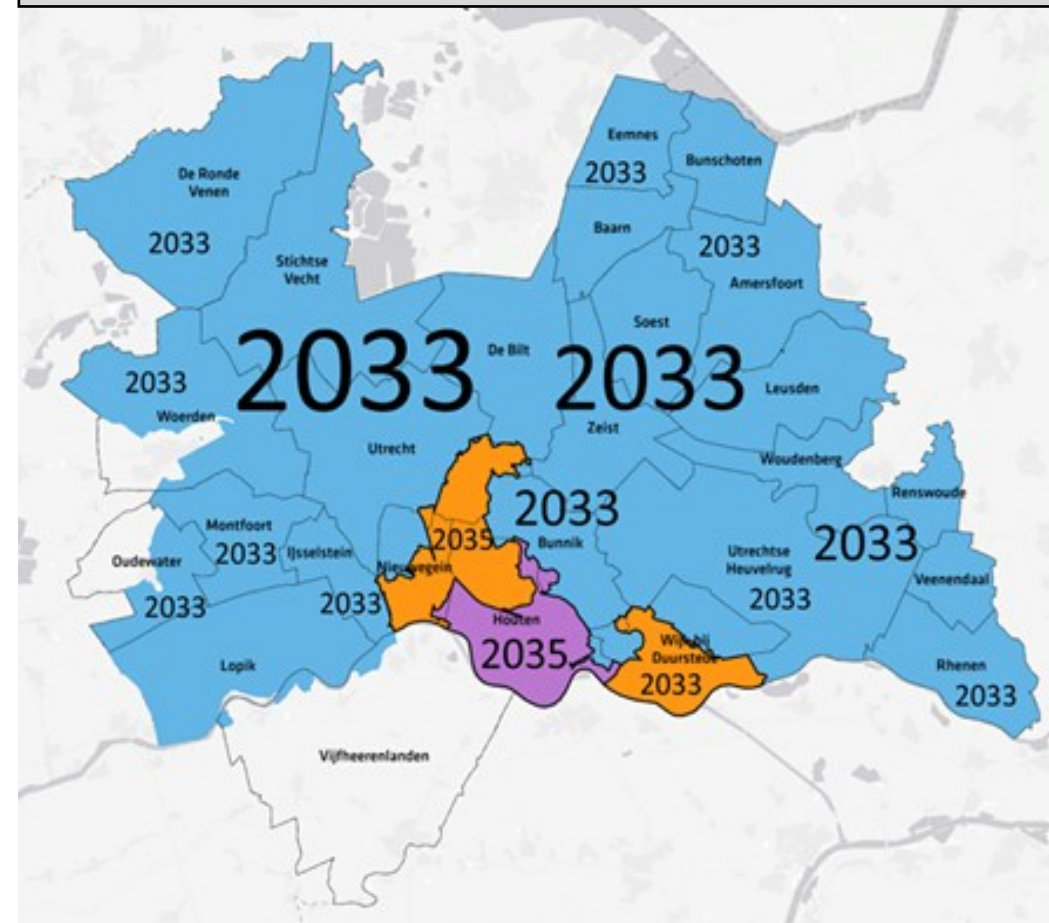
2 knelpunten

3 knelpunten

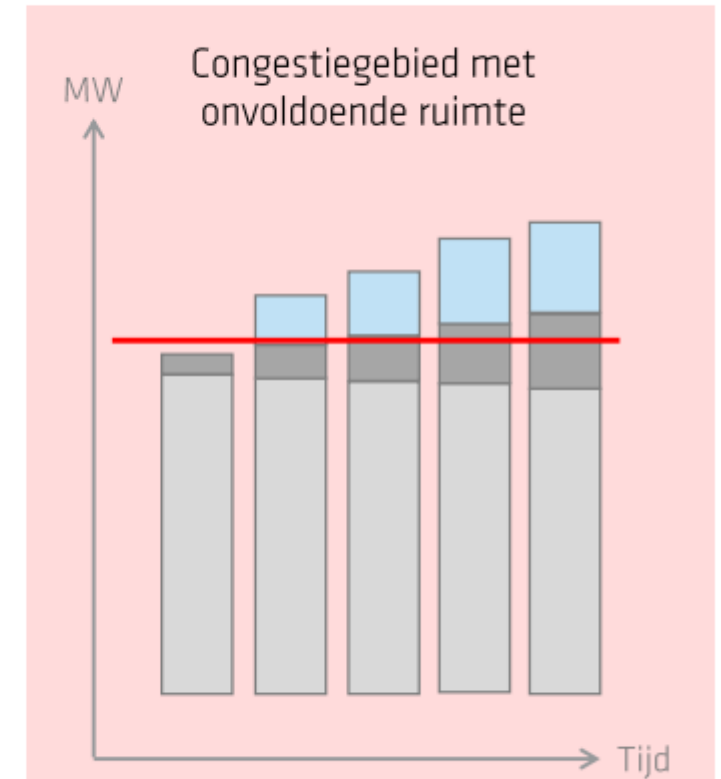
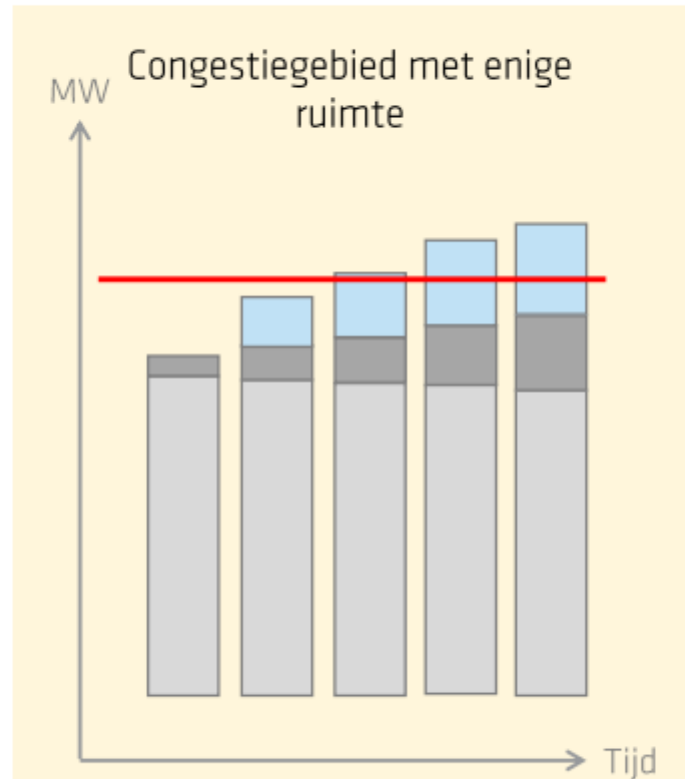
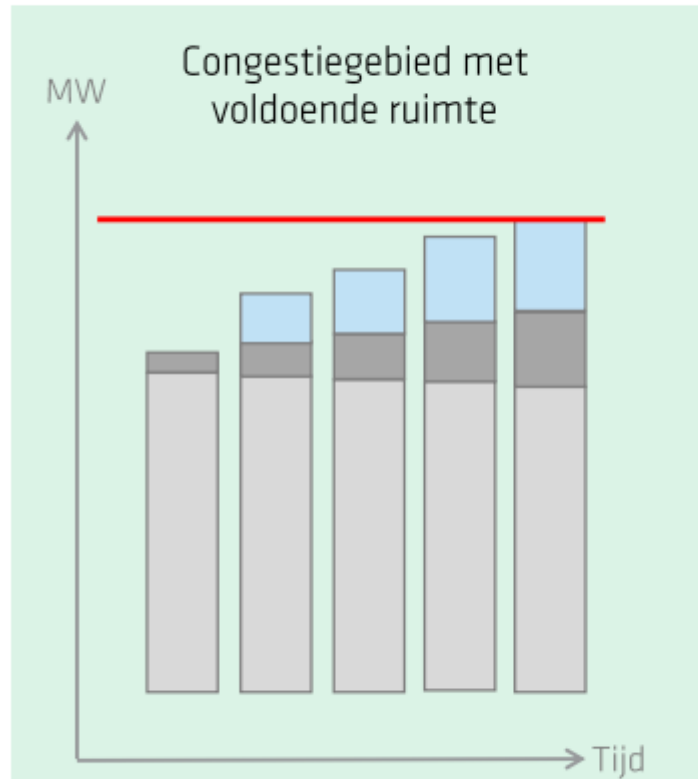
AFNAME

INVOEDING

NETCONGESTIE – Wanneer is het vol?

Huidige belasting

Natuurlijke groei

WachtlIJst

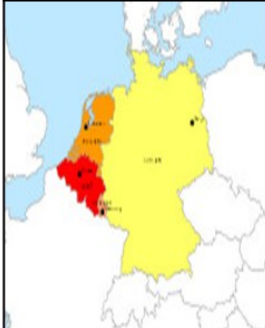

Capaciteit van het net

Congestie op afname doet pijn,
1120 Grootverbruikers op de wachtrij
(257 MW)

10 MAATREGELEN - in gang gezet vanaf 2024

Technisch 	Extra belasten 	Import/Export begrenzen 	Regelbare opwek 	Opslag
Congestie mgt 	Netbewuste installaties 	Netbewuste nieuwbouw 	Netbewuste laden 	Wachtrij KV (140MW)

Duiding impact 3^e rekenronde voor FGU

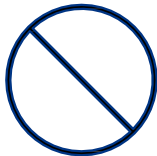
Het elektriciteitsnet in FGU is volledig benut en het maatregelenpakket levert niet genoeg ruimte op

Op basis van de derde rekenronde van TenneT, uitgevoerd o.b.v. natuurlijke groei, moet netbeheerder TenneT vaststellen dat het elektriciteitsnet in Flevopolder, Gelderland en Utrecht zijn grenzen heeft bereikt.

TenneT heeft al een hypotheek genomen op het maatregelenpakket, maar het effect van het maatregelenpakket blijkt onvoldoende. Met de overbelastingen die we daar bovenop nog zien, komen we tot de conclusie dat verdere risico-acceptatie niet wenselijk is.

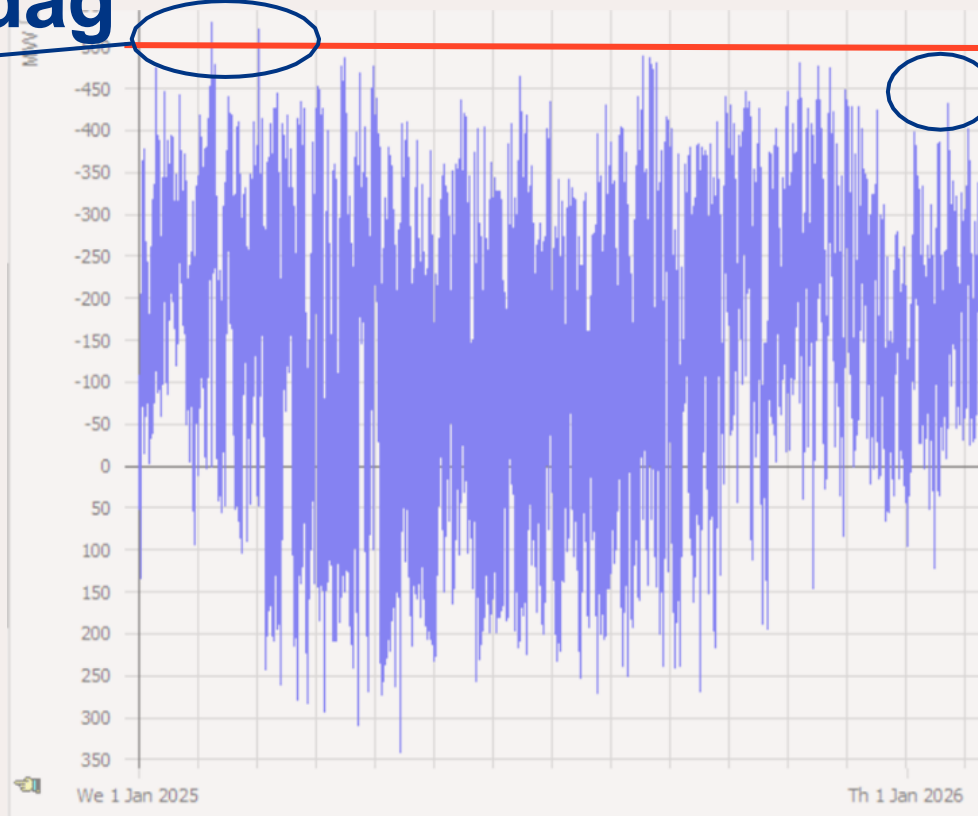
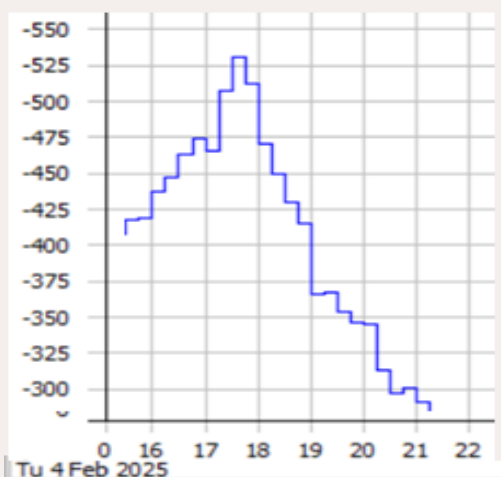

Met de huidige uitkomsten en zonder aanvullende interventies voorziet TenneT dat er per 1 juli 2026 over moet worden gegaan naar een aansluitstop voor klanten in (delen van) FGU.

Station Breukelen-Kortrijk: overbelastingen zijn er al 'vandaag de dag'

Begin 2025 (winter):

→ Hogere netbelasting dan toegestaan. Dit was een overbelasting N-0.

Begin 2026 (winter):

→ Het was relatief koud in Nederland, maar het waaide ook flink. In met name Flevopolder en deels in Utrecht was er daardoor lokaal meer opwek en was de totale TenneT netbelasting lager dan begin 2025.

Overzicht 10 huidige maatregelen provincie Utrecht

Maatregelen in het systeem

1. Technische ingrepen ('knip in het net')
2. Inzet regelbare opwek ('flex tender')
3. Netbelasting tijdelijk verhogen
4. Netondersteunende opslag ('batterijen')
5. Begrenzen transportcapaciteit op landgrenzen

Maatregelen die gebruikers raken

6. Congestie management bij bedrijven
7. Net-efficiënte installatie bestaande bouw
8. Netbewuste nieuwbouw
9. Netbewust laden van elektrische voertuigen
10. Wachtrijen voor kleinverbruik aansluitingen

Er zijn meer maatregelen nodig!

Aanpak werkt maar niet overall effectief genoeg

Locatie van flex bepaalt effectiviteit en impact

Voortschrijdend inzicht in de tijd

2024

2026

Vermaasde netten

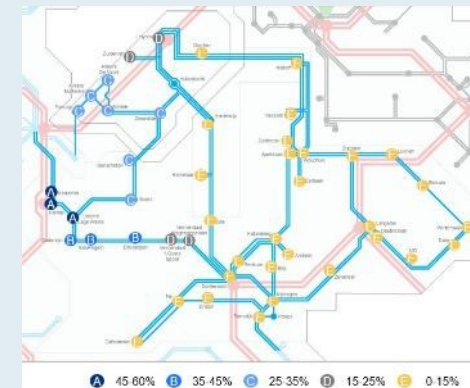
De lokale vraag naar energie trekt aan de stations én de verbindingen.

Effectiviteit maatregelen

Bruto – Netto effect:

Het effect van MW flex is afhankelijk van locatie flex.
Lange overbelastingen laten zich lastig mitigeren.

Verschillen in de regio geven lokaal perspectief

Indeling in focusgebieden maakt maatwerk onder voorwaarden mogelijk

1. Waarom opdelen in focusgebieden

- Zodat we gericht kunnen sturen om overbelastingen effectief te mitigeren in de regio.
- Om zo partijen eerder aan te kunnen sluiten verder van de overbelasting (ná vinden extra flexibiliteit).

2. Indeling in vier focusgebieden

- Vier focusgebieden zijn gebaseerd op effectiviteit van flexibiliteit op belangrijkste knelpunten (de verbindingen).
- Hoge effectiviteit in één focusgebied samengevoegd. Focusgebieden veranderen door realisatie van uitbreidingen of wanneer netveiligheid niet gewaarborgd kan worden.

Indeling van 2026 -2029 na 2030 wordt focusgebied 1 kleiner en focusgebied 4 groter.

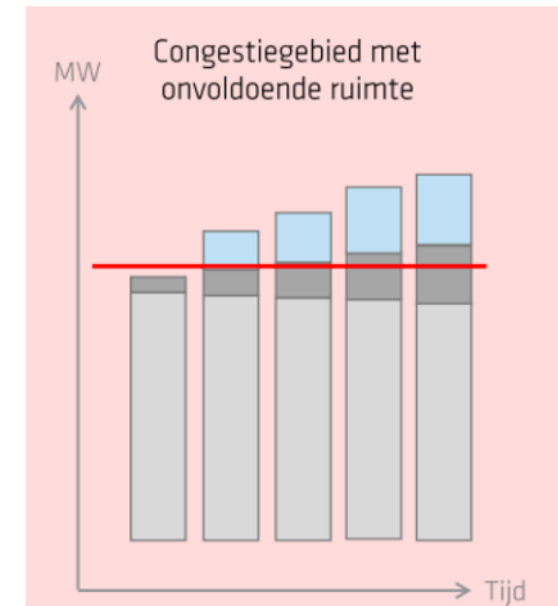
Ruimte maken op het net - hoe doen we dat

Longlist met acties op verschillende onderdelen

- Utrecht Noord en Amersfoort-Noord versnellen
- Huidige maatregelenpakket zo snel mogelijk realiseren
- Uitbreiding maatregelen: regelbaar vermogen
- Flex bij kleinverbruik
- Beleid en politiek, o.a. norm voor netbewuste nieuwbouw, netbewuste subsidie
- Innovatieve opties

Aanpak

- Actiegericht, doel is realiseren van extra MW flex en extra ruimte op het net
- Knelpunten identificeren en zo snel mogelijk op de goede plek beleggen
- Gezamenlijk: provincie, gemeenten, Stedin en Tennet

HANDELINGSPERSPECTIEVEN

Netbeheerder	Eindgebruikers	Gemeenten
• Netuitbreidingen versnellen • Meer risico, zwaarder belasten • Nieuwe (flex)producten • Tariefstelsel • Regelbare opwek • Congestie management bedrijven • Transparantie in belastingen, prognoses en profielen	• Aanvragen maatschappelijke prioriteit (Prioriteringskader ACM) • Investeren in batterij / WKK (Congestieverzachter) • Energyhubs of cable poolen (samenwerken met de burens) • Capaciteitsbeperkende contracten (spitsmijden) • Optimaliseren binnen contractwaarden	• Ruimtelijke procedures netuitbreidingen • Toekomstige woningbouwplannen eerder aanvragen • Netbewuste keuzes Transitievisie Warmte • Netbewuste nieuwbouw (omgevingsverordening) • Balans in zon en wind ambities RES • Goede voorbeeld (gemeentelijk vastgoed) • Netbewust/bidirectioneel laden • Informatievoorziening en aanmoediging van nieuw gedrag (E-klok)

Hoe nu verder? Proces

Tijdslijn Q1

- Second opinion onderzoek
- Concretiseren aanvullende maatregelen
- BO FGU 25 maart

Tijdslijn Q2

- Voorbereiding sectoren mogelijke aansluitstop
- Start aanvullende maatregelen

Wat te doen

Definitieve keuzes maken over:

- Intensivering maatregelen en verzilveren van kansen.
- Sneller realiseren netuitbreidingen.
- Bewustwordingscampagne & prikkels voor flex kleinverbruik.
- Maatschappelijke discussie nodig om gezamenlijk meer risico te nemen.

Vragen?

Al sinds 2022 voorzien we overbelastingen op het elektriciteitsnet in FGU en is de situatie nu nog steeds nijpend

Overbelastingen zichtbaar op het elektriciteitsnet FGU

Als TenneT moeten we ingrijpen om netveiligheid en leveringszekerheid te borgen

- TenneT heeft al een hypotheek genomen op het maatregelenpakket.
- Nieuw in deze 3^e rekenronde:
 1. natuurlijke groei in plaats van autonome groei.
 2. verwachte opbrengst maatregelenpakket.
 3. inzet batterijen.
- Uitkomst: de overbelasting op bepaalde stations en verbindingen kan niet weggewerkt worden. Verdere risico-acceptatie leidt tot te grote risico's op uitval.

Doorrekening
Oktober 2025:
zonder
maatregelen

Aantal overbelaste assets: **18**
Overbelasting: **395 MW**
Duur: **850 uur**

Doorrekening
Oktober 2025:
met maatregelen

Aantal overbelaste assets: **12**
Overbelasting: **145 MW**
Duur: **400 uur**

Doorrekening
Februari 2026:
derde rekenronde

Aantal overbelaste assets: **8**
Overbelasting: **60 MW**
Duur: **200 uur**

Geprognoseerde
overbelastingen 2033

Tijdslijn prioriteringskader

3 maart – webinar door VNG – aanmelden via website VNG

1 jan '26

- Nieuw maatschappelijk prioriteringskader van kracht.
- GV-partijen kunnen prioriteit aanvragen volgens het nieuwe kader.
- Alle KV-aanvragen in congestiegebied gaan door vanuit de gereserveerde capaciteit**.

1 jul '26

- Gelijke behandeling KV en GV in congestiegebied en start afbouw van de reservering:
- Alle KV en GV zonder prioriteit gaan naar de wachtlijst (in elk geval laadpalen en mkb).
 - Alle KV en GV met prioriteit gaan naar de wachtlijst en krijgen, bij vrijgave, capaciteit toegekend uit de reservering**.

1 okt '26*

- Overheden kunnen eerder in het bouwproces aansluitingen, transportcapaciteit en prioriteit aanvragen voor woningbouw en onderwijs (op basis van bouwplannen).
- Als prioriteit wordt toegekend krijgen deze transportaanvragen capaciteit uit de reservering**.

1 jan '27

- Nieuwe werkwijze gaat volledig in.
- Vrijgave van resterende reservering** aan de rest van de wachtlijst.
- Mogelijk wordt een beperkte hoeveelheid capaciteit gereserveerd** voor onvoorziene effecten van de nieuwe werkwijze. Dit is nog in onderzoek bij het ministerie van Klimaat & Groene Groei.

* In overleg met KGG, VRO, ACM, IPO en VNG

** Zolang er capaciteit beschikbaar is

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

Updates & Open Space

Handreiking

Netbewuste Nieuwbouw in het Warmteprogramma

Handreiking

Netbewuste Nieuwbouw
in het Warmteprogramma

Februari 2026

[Link naar handreiking](#)

Open Space

1. Waarom geen Peak shaving in bestaande wijken om capaciteit te creëren voor nieuwbouw?
2. ?

NASA

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

Ontwikkelingen
netbewuste
nieuwbouw

Netcongestie & nieuwbouw

FGU-normering ("netcapaciteitsplafond")

- Instructieregels omgevingsverordening
- Ingangsdatum: 1 december 2026
- Datum onder voorbehoud vanwege onderzoeken
- Inzage periode voorbij, zienswijzen worden beantwoord

Lopende onderzoeken

- Juridisch: vanwege negatief advies landsadvocaat; ongewenste doorkruising met Bbl
- Meerkosten & MKBA
- Uitkomsten verwacht eind april
- In samenwerking met ministerie VRO, NEPROM, Bouwend NL, AEDES, netbeheerders (*werkgroep Woontop*)
- Uitkomsten (& zienswijzen) worden gebruikt in vaststelling definitieve instructieregels

Programma

10.15 Pauze

10.25 Werksessies

- Gebiedsgerichte aanpak (Event-space 2)
- Locatiekeuze binnen 1 maand (The Backspace)
- Open space (Boardroom Sudo)
- CoP Energy Hubs (The Grid)

11.30 Afsluiting & Lunch